

bevises, at Medlemmerne havde laant deres Kontrabøger ud til Andre, for at disse kunne møde i Udsalget og der forsyne sig med Varer —, allerede dette, siger jeg, maa gjøre det til en i høi Grad billig Forbring fra Næringsbrugerne i Kjøbstæderne, at Forbrugsforeningerne skulle stilles i alt Fald paa lige Trin med dem i Henseende til Erhvervelse af Borgerskab eller Næringsbevis. Anden Betydning har Lovforslagets § 2 ikke. Nu er der af et æret Medlem fra 5te Kreds (Oxenbøll) stillet Forslag om at redigere denne Paragraf noget anderledes, og jeg skal strax paa Forhaand sige, at jeg Intet har imod dette Forslag. Ogsaa mig er det bekendt, at der er Tvist om, hvorvidt Forbringingen om, at Foreningerne skulle løse Næringsbevis, tillige indbefatter den Forbring, at Næringsbeviset kun kan gives paa samme Betingelser som andre Næringsbeviser, og efter hvad jeg har tilladt mig at udtale om den Maade, hvorpaa Forbrugsforeningerne have udviklet sig, ser jeg for mit Vedkommende ikke rettere, end at denne Tvivl fuldkommen hæves ved det ærede Medlems Forslag, skjøndt den maasse ikke hæves paa den Maade, de ærede Medlemmer mene; thi den hæves ganske vist i beskyttende Retning for Kjøbstadnæringer. Jeg mindes ikke ret, om jeg har udtalt, at jeg ikke kan anbefale det Forslag, der af flere ærede Medlemmer er stillet til § 2, men det vil findes at være en ligefrem Følge af min Maade at betragte disse Forhold paa, at jeg ikke har anbefalet Thinget at vedtage dette Forslag.

Et æret Mindretal har under Nr. 2 stillet Forslag om, at den Paragraf i Lovforslaget (§ 4), der sætter lige Skjel for Haandværkeren i Kjøbstaden og paa Landet i Henseende til Betaling for Næringsbevis, skulde udgaa. Jeg finder det imidlertid rimeligt og rigtigt, at Byrden gjøres ens for Alle, og jeg kan derfor ikke tilraade at vedtage et Forslag, der gaar ud paa at bortstemme § 4. — Jeg kommer nu til et andet æret Mindretal i Udvalget, der har ment, at det vilde være en for stor Afvigelse fra det Bestaaende at forlange Fuldmyndighed for at kunne ernære sig paa den i Næringslovens § 16 fastsatte Maade. Jeg indrømmer, at det væsentlig er praktiske Momenter, der maa komme i Betragtning ved Bestemmelsen af, om Bestemmelsen i § 5 kan siges at være nyttig og hensigtsmæssig eller ikke; men det maa jeg hævde, at Bestemmelsen i Næringslovens § 16 allerede er en Undtagelse fra den Tanke, der i Overrigt gaar gennem Næringslovgivningen, idet denne jo ellers forlanger Fuldmyndighed baade for at kunne erholde Borgerskab og for at kunne erholde

Næringsbevis. Jeg tror ikke, man kan benægte, at den Afgang til fri Næring, der i Næringsloven er aabnet Manden, forinden han har opnaaet Fuldmyndighedsaalderen, er meget betænkelig. Dermed skal selvfølgelig ikke være sagt, at der ikke kan gives Undtagelsestilfælde; men er det overhovedet rigtigt i vor Lovgivning at fastholde 25-Aarsalderen som Betingelse for at være myndig over sin Formue — her tales jo ikke om den Myndighed, som selv den fuldmyndige Mand har overfor den, han knytter sig til, og den, han giver Liv — saa kan jeg ikke se rettere, end at det er en meget betænkelig Undtagelse, som Næringsloven paa dette Punkt gjør med Hensyn til ikke-fuldmyndige Mænd, om den end indskrænker dem til kun at søge Medhjælp hos Familien, — i alt Fald en Undtagelse, der afviger fra den den Tanke, som for Resten maa siges at være gennemført i Næringslovgivningen. Et æret Medlem (Griffen) mente, at Forholdene paa Landet vare meget forskellige fra Forholdene i Kjøbstæderne. Ja, det tør jeg ikke sige Noget om, men jeg henstiller til det ærede Medlems Overveelse, om Grunden til denne Forskjellighed er den, at Menneskene paa Landet skulde være anderledes end i Kjøbstæderne, eller om ikke Grunden til, at man paa Landet ikke har mærket synderlig til denne § 16 i Næringsloven, skulde være den, at der overhovedet ikke paa Landet har været den samme Leilighed som i Kjøbstæderne til at benytte den. Og jeg vil sige, at det ærede Medlem maa være belavet paa, at Landet kommer til at gjøre den samme Erfaring som Kjøbstæderne med Hensyn til denne Paragraf, thi hvad har der hidtil været i Veien paa Landet for at bruge den? Der har været den Hindring, at en Haandværker ikke har kunnet nedsatte sig der, uden at der strax er blevet lagt Bygningsafgift paa den Bygning, hvori han drev sin Næring, og det er Grunden til, at det ikke har været saa let for den Slags Familier, der vilde benytte den ommeldte Paragraf i Næringsloven, at skaffe sig en Bolig; men vedtag det Lovforslag, som foreligger, og hvorefter den Slags Boliger blive fri for Bygningsafgift, og man vil da utvivlsomt faae at se, at Menneskene ere de samme paa Landet og i Kjøbstæderne. Der kan selvfølgelig være Tvivl om, hvorvidt Bestemmelsen i § 5 er rigtig eller ikke, men erkender man den i det Hele for at være rigtig, og vil man have den, saa vedtage man den baade for Kjøbstæderne og for Landet. — Hvad det under Nr. 4 af Flertallet opstillede Forslag angaar, da finder jeg ikke Noget derimod at erindre. Jeg maa hense på det